

สรุปผลการตรวจราชการและนิเทศงาน จังหวัดปราจีนบุรี เขตสุขภาพที่ 6 รอบที่ 2/2565
วันที่ 8 กรกฎาคม 2565 ณ ห้องประชุมพญาอ รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร จังหวัดปราจีนบุรี

.....
แพทย์หญิงสุณีย์ เชื้อสุวรรณชัย รองผู้อำนวยการ ด้านวิชาการ ศูนย์อนามัยที่ 6 กล่าว กรมอนามัยมีข้อเสนอ 2 ประเด็นหลัก คือ ประเด็นการดำเนินงานตามตัวชี้วัดตรวจราชการ (Function based) และปัญหาสำคัญของพื้นที่ (Area based)

ประเด็นที่ 1 การดำเนินงานตามตัวชี้วัดตรวจราชการ (Function based)

1. สุขภาพมารดา

จังหวัดปราจีนบุรี พบอัตราการตายมารดาสูง 133.4 ต่อแสนการเกิดมีชีพ เป็นลำดับที่ 2 ของเขตปีงบประมาณ 2565 พบอัตราการตายมารดา 4 ราย สาเหตุทางตรง 2 ราย ทางอ้อม 1 ราย ไม่ทราบสาเหตุ 1 ราย จากสถิติย้อนหลัง 4 ปี ส่วนใหญ่พบสาเหตุทางอ้อม ร้อยละ 66 จากโรคติดเชื้อต่าง ๆ โรคหัวใจ และสาเหตุทางตรง PPH amniotic embolism เป็นสาเหตุด้านผู้รับบริการมากที่สุด เช่น ความรู้ความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงน้อย เขตมีการดำเนินงาน Update CPG Audit chart ในเดือนพฤษภาคม มีการคลอด 308 ราย พบ PPH 6 ราย PIH 8 ราย ร้อยละ 4.5 และมีการใช้ Standing order ทุกราย

ข้อเสนอแนะ

1. เร่งดำเนินงานฝากครรภ์คุณภาพ การดูแลครรภ์เสี่ยง การคัดกรอง ควรมีการวางแผนที่ชัดเจน
2. เร่งดำเนินการฉีดวัคซีนในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์

2. สุขภาพเด็กปฐมวัย

ระดับสติปัญญาเฉลี่ยในเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 พบ IQ เพิ่มขึ้น 7 จุด สูงถึง 108.35 และ EQ สามารถดำเนินการได้ดี แต่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ รูปแบบ Value chain การดำเนินงานมีปัจจัยสำคัญ คือ 1) ปัจจัยภาวะโภชนาการในแม่และเด็ก เช่น การได้รับไอโอดีน มี Impact factor สูงที่สุด ซึ่งจังหวัดสามารถดำเนินการได้ภายใน 14 วัน แต่ในแม่ยังดำเนินงานได้น้อย ทำให้ส่งผลต่อการคัดกรอง TSH ในเด็ก 2) ภาวะซีดในแม่และเด็ก ควรมีการดูแลตั้งแต่หญิงวัยเจริญพันธุ์ 3) การคลอดก่อนกำหนด ทำให้เด็กมีน้ำหนักน้อยและสามารถเกิดความผิดปกติ ภาวะแทรกซ้อน และการเจริญเติบโตได้ โดยป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น 4) การกระตุ้นพัฒนาการเด็ก อัตราการคลอดก่อนกำหนดสูง ร้อยละ 17.1 ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาการเด็กยังดำเนินการได้น้อย

2.1 การคลอดในวัยรุ่น พบ อัตราการคลอดในวัยรุ่นสูง เขต 6 เป็นอันดับที่ 1 ของประเทศ จังหวัดปราจีน สูงกว่าเกณฑ์เล็กน้อย 29.77 ต่อการเกิดมีชีพ 1,000 คน ในหญิงอายุ 15-19 ปี และอัตราการคุมกำเนิดยังไม่ผ่านตามเกณฑ์เป้าหมาย แต่อัตราการตั้งครรภ์ข้ามผ่านค่าเป้าหมายที่กำหนด

2.2 การเปิดโรงเรียน และ สพด. ดำเนินการได้ 100% และยังไม่พบคลัสเตอร์ใหม่

ข้อเสนอแนะ

1. Timeline การติดตามภาวะไอโอดีนในทารกแรกเกิด ควรลดเวลาในการรับเลือดลง (กรมวิทย์ฯ รับเลือดใช้เวลานาน 8 วัน) หากมีระบบส่งเลือดหรือตรวจเอง อาจทำให้ลดระยะเวลาในการรับยาได้
2. ติดตามไอโอดีนในเด็กและหญิงตั้งครรภ์ และร่วมประชุมติดตามกับศูนย์วิทย์ฯ ในวันที่ 20 ก.ค. 65
3. เร่งรัดการลดการคลอดก่อนกำหนด ลดการคุมกึ่งถาวรในหญิงตั้งครรภ์ อายุ 20 ปี และในระยะ 1 ปีข้างหน้า เน้นเรื่องศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านคุณภาพและประเด็นที่มีความสำคัญ

3. สุขภาพผู้สูงอายุ

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ดำเนินการไม่ผ่านเกณฑ์ ควรมีการติดตามการประเมิน 9Q ยังไม่ครอบคลุม และการจัดตั้งคลินิกผู้สูงอายุในโรงพยาบาลขนาด M2 ขึ้นไป การดำเนินงานตำบล LTC และ CP ผ่านค่าเป้าหมาย ข้อเสนอแนะ

1. เร่งติดตามการจัดตั้งคลินิกผู้สูงอายุในโรงพยาบาล การสำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์และจัดทำแผนการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ (wellness plan)

4. สุขภาพวิถีใหม่

ข้อเสนอแนะ

1. เร่งดำเนินงานกิจกรรมก้าวทำใจในโรงเรียน และสถานประกอบการ

ประเด็นที่ 2 ปัญหาสำคัญของพื้นที่ (Area based)

1. Obesity war

ข้อเสนอแนะ

1. BMI และรอบเอวของวัยทำงานยังไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย และจังหวัดปราจีนได้เป็นต้นแบบด้านบุคลากรสาธารณสุขเป็นต้นแบบในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ควรมีการขยายไปในพื้นที่เพิ่มขึ้น เน้นคุณภาพในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมในแต่ละกลุ่มวัยหรือกลุ่มเสี่ยง NCD

ข้อสั่งการ/ข้อเสนอแนะ

นายแพทย์ณรงค์ อภิกุลวณิช ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข เขตสุขภาพที่ 6 กล่าว

1. ขึ้นชมการคัดกรองภาวะไทรอยด์ในทารกแรกเกิด (TSH screening test) ติดตามให้รับยาภายใน 14 วัน ให้ทบทวน Value chain เพื่อปรับให้เป็น SOP ของจังหวัดและเขตสุขภาพ
2. หาปัจจัยในการเพิ่มขึ้นของ IQ เด็ก เป็น 108.35
3. โลดการนำเสนอควรใส่หน่วย ค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดให้ชัดเจน ครบถ้วน และหาความเชื่อมโยงในการนำเสนอให้ร้อยเรียงสื่อสารเข้าใจง่าย นำเสนอสาระสำคัญในการนำเสนอให้ได้ภายใน 30 วินาที ไม่ควรใส่ข้อมูลเยอะเกินไป
4. การคลอดก่อนกำหนด น้อยกว่า 15 ปี เร่งดำเนินการและดูแลกลุ่มเป้าหมาย ควรร้อยเรียงการนำเสนอข้อมูลและสื่อสารสาระให้เข้าใจในภาพรวม และอธิบายบทบาทในการดำเนินงานต่อไป
5. ใน 2-3 สัปดาห์ ปรับรูปแบบการนำเสนอข้อมูลที่ชัดเจน ข้อเสนอแนะใน 3 เดือน สิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการเรื่องอะไร และใน 1 ปี โฟกัสประเด็นให้ชัดเจน และดำเนินการอย่างไร โดยจัดลำดับความสำคัญเป็น Value chain ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
6. เน้นการ integrated จัดลำดับปัจจัยสำคัญในแต่ละประเด็น
7. ท่าน สธ. เสนอแนะการทำ Mind map ให้เห็นภาพรวมของแม่และเด็ก

นางปภาวดี อ่อนนุ่ม

ผู้จัดรายงานการประชุม

นางสาวอุริรักษ์ พรหมมินทร์

ผู้ตรวจรายงานการประชุม